

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Kedden, Octóber' 5dikén, 1824.

Spanyol Amerika.

Újabban még két levelet adtak ki az Anglus Ujságok az Iturbide' elfogattatásának módjáról. Az egyiket írta éppen az a' Generalis Felipe-de-la-Garza a' Hadi Ministerhez, ki az Ex-Császárt elfogta. Ezen levélnek foglalata: —

„Soto la Marinából Jul. 17-dikén 1824. Excellenciás Úr! Ezen hónapnak 14-kén, Spring Anglus Brigantine 64 napok alatt Európából ide érkezvén, azonnal olly hír terjedett-el itt, hogy ezen hajó Londonból jött volna, 's valami Beneski nevű Lengyelt hozott volna ide, ennek egy barátjával valami idegennel egygyütt, kik Mexikóba menni szándékoznak, hogy az Országlószékkal valamelly plánum eránt a' melly új lakosok letelepítettését illetné egygyetértsenek a' melly végre három Londoni Irlandus Kereskedőktől volnának meghatalmaztatva.

„A' következett napon engem' meglátogatott Beneski, kítől én Iturbidéről 's az ő czélszásairól 's plánumairól tudakozódtam. Beneski nekem úgy felelt hihetőknék látszó szavakkal, hogy Angliából való elevezésekor Iturbide ott nagy magánosságban és másoktól elválva élt familiájával egygyütt, 's ezzel vissza ment a' hajóra, hogy az ő idegen barátját is hozzam hozzá. —

„Tegnap délutáni 1 óra tájban olly tudósítást küldött hozzám a' part Kommandáns, hogy Beneski egy más személlyel, kít ő, azért hogy állorcázva volt, meg nem esmerhetett, útját gyalog La-

Marina felé vette. Én kevés katonáimmal azonnal feléjek indultam, hogy ha szükségnek talalom, Beneskit azonnal kérdőre vonjam. Ötödlél óratájban szembe találkoztam a' két személlyel Cos-Arroyesnél, La-Marinától valami 10 mértföldnyire, 's én mindjárt megemertem, hogy az állorczás személy Iturbide légyen, ki is nekem mindjárt kinyilatkoztatta, hogy azok a' személyek, kik őtet a' hajón ide kísérteik, az ő felsége és ifjabb gyermekei volnának, és hogy familiájának többi részét Londonban hagyta. Én őtet azonnal elfogattam, 's jó gondviselés alatt ide hozattam, 's nem tekintvén a' Közönséges Congressusnak eránta tett végzését, csak abból a' tekintetből, hogy ő mindenegyver és oltalom nélkül magát az én becsületességemre bízta 's alám bocsátotta, magamat arra határozottam, hogy őtet Padillába küldvén a' tartományi Congressus kezébe adjam, hogy ezen gyűlés teygeneránta határozást. En tehát ma estve útamat Padillába veszem. — Felipe de la Garza.

A' másik levél foglalata. — „Padillából Jul. 20-dikán. Excellenciás Úr! General Garza, mint 18-dikban irt levelem által jelentettem, tegnap ide megérkezett, 's Don Iturbide Augustínót ide hozta, 's azonnal ezen tartományi Congressusnak kezébe adta. Ezen Congressus pedig megparancsolá, hogy az Apr. 28-kán költ Végzés töltessék-be, melly által meghatározottatott, hogy Iturbide megöltessék, 's szabadon megöltessék, 's chez képpes parancsolatot adott a' Generalishoz, hogy a' foglyot öltesse-még. Ezen parancsolat végre hajta-

tott, 's a' fogoly tegnap este 10 órakor agyon lövették. —

„Ezen történet kétségen kívül minden pezségéseket meg fog fojtani, mellyektől az Iturbide jó akaróji miatt minden napokon feltünk. Ez által a' mi felvett systemánk is nyerni fog, mint hogy bizontalankodásainknak egygyik oka elenyészvén, kétség kívül ennek következei is megfognak szünni. Én tehát sietek Excellenciádnak (ez a' levél is a' Hadi Ministerhez szoll) ezen történetet megjelenteni azért, hogy azt Exclád a' végrehajtó Fő Hatalomnak tudtára adván, ez a' megtörténeteket helybe hagyja, 's az Iturbide' familiájának 's kísézőjinek, a' kik további rendelkezéskig Soto la Marinában tartatnak, jövendőbeli sorsaik eránt határozást tegyen. Generális Filipe de la Garzara bízom, a' ki minden környüállások legjobban tudósítatva van, hogy Excládnak mindenokról tökéletesebb tudósítást tegyen.“

Azon Proklamációját Iturbidének, mellyet a' mult Pénteki újságunkban mi is kiadtunk, az Anglus Kurir se' tartja hitelesnek, hanem ő mást tett közönségesé, melyről azt mondja, hogy ez az ő vélekedése szerént, mint a' ki Iturbidének gondolkodása módját jól esmeri, egészen hitelesnek tartathatik. Ennek foglalata is itt következik: —

„Meksikóiak! Midőn parljaitokra ki lépek, első kötelességem, szíves és jó indulattal tellyes köszöntésem után, az le-szen, hogy néktek megmondjam, miért hagytam oda Olasz országot, 's mi volt idejövetelemnek célja. Reménlem, meghalljátok szavaimat 's ezeknek hitelt adtok, mellyet azon ember, ki az igazságtól soha el nem távozott, megérdemel. A' tapasztalás sok példák által megtanított titeket arra, hogy én midőn a' Status' dolgait kormányoztam, azokra mindenkor legnagyobb gondot fordítottam, 's azokat

érettem megfontoltam; és hogy az én azok eránt tétetett határozásaim semmi egyéb kütfőből nem származtak, csakannak óhaj-tásából, hogy országomnak állandó boldogsága bátorságba helyeztetőljék; 's hogy én a' meghatározott tárgyakat, mindenkor a' bölcsesség' és egyenesség' lelke szerént töltetem-be. Megbantanám ítélet-tételi tehetségetek, ha azt akarnám megmutatni, hogy Spanyolország a' Szent Szövetség' oltalma alá van helyeztetve, és hogy ő a' legbecsesebb gyémantnak a' maga koronájából lett elvesztéséért még meg nem vigasztaltatott volna 's meg sem fogna vigasztalódni. Csak arra kérek engedelmet, hogy jegyezhessem-meg, hogy néktek lehetetlen mind azokat a' mesterkedéseket esztekbe venni, mellyek nem csak meszszi-re lévő országokban, hanem a' ti tulajdon vidékeiteken is munkába vétetődnek, a' végre, hogy benneteket ismét Spanyol Uralkodás alá hajtsanak. Én, kinek Európában való tartózkodasom alatt mód-om vala arra, hogy sokat tapasztaljak 's még többet eltaláljak, nyilvánossággal által láttam, hogy sejcitek felett lebeg a' veszedelem. Lágymeleg maradhatam volna-e tehát kedves polgártársaim, a' ti semmivé tétetődésteknek szemlélésére? Szükséges-e tehát még az, hogy megmondjam miért jöttem vissza hozzátok, most tudniillik, minelkutatna illy meszszi-ről illy hosszú út-at tettem, minelkutatna minden nehézségeken győzedelmeskedtem, 's minden kelepezeiket, urkokat elkerültem, mellyeket nékem a' Szent Szövetség vetett a' végre, hogy feltételemnek végrehaj-tását semmivé tegye? —

„Nem úgy jövök én mint Császár, hanem csak mint katona, mint Meksikói polgár, a' ki szívemnek hajlandósága által még erőssebben össze vagyok vételek csatoltatva, mint a' hazafiui közösség által. Ugy jövök, mint az a' személy, a' ki köztetek legtöbb részt veszen becses

Török Birodalom.

függetlenségték és igasságos szabadságtok megcrössítettésében. Azon háladatosság által vezéreltetve jövök, mellyel a' nemzetnek, az ő erántam viseltető hajlandóságáért tartozom, a' nélkül, hogy azokról az undorító régalmazásokról megemlékezném, mellyekkel az én ellensegeim és a' tiéitek az én nevenet meg bélyegezni iparkodtak. Egyetlenegy célom ez, hogy tanácsom és kardom által Mexsikó' szabadságának és függetlenségének fenntartására segedelemmel legyek, külömben nem élek tovább azon szerencsétlen szolgál állapotnak kezdeténél, mellyet számotokra hatalmas nemzetek néhány hűségtelen Mexsikóbélieknek 's néhány háladatlan Spanyoloknak társaságokban készítenek. Első óhajtam az, hogy a' részrehajlások' dühét kioltssam, a' házi csendességet, a' legbecsebb jót, vissza állítsam, és nektek a' közönséges akarattal megegyező Országlást adjak. Mexsikóbéliek! rövid idő alatt többet fogtok hallani a' ti egyenes szívű barátotoktól Iturbide Augustintól."

A' Padillai Plébánusnak arról adott bizonyoságlevele, hogy Iturbide kétségen kívül megöletett, illy szavakból állott. — „En Miguel de la Garza Garcia, Parochus, Polgár, a' Tamauliposi tekintetes Congressus' tagja, Padilla városának Papja, bizonyoságot teszek, hogy az a' holt test, a' melly ezen város' templomának szomszéd-ságában egy házba olly véggel betétett, hogy a' holnapi napon eltemettessék, a' Don Augustino de Iturbide' holt teste légyen, kinek ide lett behozattatásán este mint szemmel látó tanú jelen voltam, 's a' kinek agyonlövettetését én ma estve másokkal egygyütt szemléltém. Arra nézve, hogy ezen tárgy felett semmi kétség élé ne fordulhasson, adtam a' katonai Komendáns kívánságára ezen bizonyoságtételt."

Konstánczinápolyból Sept. 10-dik napján. — A' Törököknek Samos szigete ellen tett expedíziója egészen semmivé leve, melly történetről ezek találtak a' Smyrna Consuli-tudósításokban:

A' Kipudán-Basa Augustus 10-dik napjától fogva Samos mellett tartozkodván 11-dikben a' szigetnek déli csucsához evezett azon oszlopok' elójibe, mellyek a' Junó templomának omladéktaitól veszi nevezetét, 's tüzesen kezdett ágyuztatni egy ott találtó mostanság megerössített kastélyra, hanem minden jó kimenetel nélkül. Az ő szállító hajóji az alatt azon Bogas nevű keskeny tengeren állottak, a' melly Samost Kis Ásiától elválosztja, a' lévén feltett céljā, hogy az Aphesusnál, Skala-Nuovánál, 's másutt összszegyülekezett seregeket ezen szállító hajókra felültesse. Egy része ezeknek 4000 emberrel a' sziget' északi oldala mellett a' Görög hajóknak egy csoportjával szembe találkozott, melly a' Török hajókat megtámadta és őket megzavarta. A' Török hajók közül kettő vagy három semmivé lett, a' többek az Ásiai partok mellé vették magokat.

Ezen kedvetlenül végződött kiszálási próbatéteiből, a' melly ez úttal az első és utolsó vala, sok rendbéli tengeri összszecsapások vagy is inkább gyakorlási fordulások következtek, a' mellyek Aug. 12-dik és 17-dik napjai között gyakran megújítottak. A' Hydrai és Spécziai Görögök valami 50 hajókkal, mellyekhez későbbre még vagy 10 újabbak érkeztek, a' Santa Mária nevű foltol, hol a' Török hajók állottak, észak felé, egy öblöt olly módon elfoglaltak vala, hogy innét a' Törököknek Samoshoz való evezésüket, mint hogy ezen öblön kellett volna oda által evezni, megakadályoztattak, úgy hogy ezek oda semmi seregeket által nem szállíthattak. Mint hogy pedig a' Török fő vezér a'

Görögöket ezen keskeny tengerre való bevezetésben meg nem gátolta vála, tehát már most nem volt egyebet mit tennie, hanem, hogy őket onnét ismét kiverhesse, a' melly végre ő Aug. 12, 15, és 16-dik napjain hevesen ágyuztatott a' Görög hajókra, de minden szerencsés kimenetel nélkül, mint hogy a' Török hajók a' Görögök' gyujtó hajóiktól való félelem miatt ezektől igen messze tartózkodtak. Végre Aug. 17-dikén fő ütközetnek kellett volna történni, hanem ekkor is olly szerencsések voltak a' Görögök, hogy hat gyujtó hajókkal a' Török hajók mellé közelítettek, melynek a' lett következése, hogy ezek közül hármat, úgy mint egy 54 ágyús Török, egy 48 ágyús Tripolisi 's még egy 20 ágyús Tunisi hajót, valami 2000 emberekkel együtt a' levegőbe felrepítettek. A' Kapudán Bassa ugyan ezen történet után is megmaradott a' S-ta Mária fokánál a' maga állásában, hanem minekutánna már most a' Samos szigetére leheto' kiszállást még kevesebbé remélhette, Aug. 20-dikán eltávozott a' Samosi tengerről 's minden akadály nélkül bevezett a' Stanko-Cosi öbölbe, az Asiai partokon összegyülekezett seregek pedig széllyel oszlottak.

Az itt elé adott tudósítással a' Görög tudósítások is megegyeznek a' főbb környüállásokra nézve. Ezeknek is itt következik a' foglalata:

A' Hydrai, Törvény-barátja nevü Uj-ságnak Aug. 20-dikán költ 42-dik darabjából.—Rivonás Vice-Admirális Sachturinak a' Dar-Bogasi kikötőhelyben Aug. 13-dikán költ tudósításából:

Negyven ellenséges hajók, mellyeken fegyveresek ültek, Aug. 13-dikán úgymutatták, hogy Samos szigetének azon részére, a' melly Carlovaszinek nevezetik, ki akarnak szállani. Mi Samoson fellyül találkoztunk velük; őket üzőbe vettük, 's két ha-

jókat elsüllyesztettük, kettőt pedig elvettünk; a' többiek elszaladtak 's a' Kis Asiai partok mellé vették magokat.

Mi Aug. 12-dikén érkeztünk-meg a' Dar-Bogasi kikötőhelybe 's itt vasmacskákön megállapodtunk.

Az ellenséges hajós sereg, Topal Bassa' vezérlete alatt, a' melly 18 nagy és 100 kisded hajókból állott, a' S. Marinai foknál tartózkodott, kétség kívül abban foglalatoskodván tegnap, hogy seregeket vegyen-fel a' Kis Asiai partokról, 's ezeket Samosra kiszállítsa. Mihelyest a' 18 nagyobb ellenséges hajók bennünket meg-láttak, azonnal felénk evettek, 's reánk ágyuztak: de a' miénk tellyességgel meg nem rettentek, 's két gyujtó hajóink, mellyek az ellenség' jobb szárnyára küldettettek, elégségesek valának arra, hogy a' Török hajós sereget megfutamtassák.

Ma reggel éppen ezen időben (7 óra tájban) ismét felénk közelített az ellenség, 's tüzelni kezdett reánk, de ismét megfutamadott gyujtó hajóink előtt, minekelöte a' mi hajós csoportunk csak a' vasmacskákat is felszedte volna.

Mi szükségesnek tartjuk ezen Bogasi keskeny tengerre, a' melly Samos szigetére nézve legveszedelmesebb, vigyázatni, 's az ellenségnek mozdulásait szemmel tartatni: hanem, mint hogy ő most nagy csatázó erőt gyujtott össze, mi ötet majd csak akkor fogjuk megtámadni, midőn a' Specziai hajós csapatot is magunkhoz csatoltuk, mellyből most csak egygyetlenegy gyujtó hajó 's egy más féle hajó van véitünk, úgy, hogy a' mi seregünk ezen tengeren most csak 26 hajókból áll.

Aug. 16-dikán megérkezének hozzánk (így folytatja tudósítását a' nevezett Görög Admirális) egy Ipsarai és 9 Spécziai hajók, melly után meglehetősen össze-csaptunk a' Törökökkel, 's mi győzedel-

meskedtünk; a' Török hajós sereget megfutamtattuk.

Aug. 13-dik napja Görög országra nézve új dicsőségnek leve bizonyosága. A' mi kisedd Osztályunk a' nagy számú Török hajók' csapatjával megütközött és a' nyílt tengeren hat gyujtó hajók segedelmével S. Marina' foka és az oszlopok között, egy 54 ágyús fregátot, egy 48-czast, 's meg egy 20 ágyús Brigget semmivé tett. Több mint 2000 Török veszett-el ezen verekezésben.

A' levegőbe felvetetett Briggen ült egy Tunisi Bassa is egész familiájával, ki a' hajónak felrepülése előtt a' tengerbe ugorván, abból egy Spécziai bárkának emberei által elevenen kihúzatott 's fogságra tételett.

Olly vala a' Törökök között az öszszezavarodás, hogy midőn a' szomszéd hajókon lévők az égő hajórol a' Bassát a' tengerbe ugrani szemlélték, sokan magok is oda ugráltak 's oda fuladtak.

A' gyujtó hajók vezérlőji, kapitányaik, Canari, Tsapeli, Vatikioti, Roselia, Rombosi és Lázár, különösen megkülömböztették ezen napon magokat.

Aug. 17-dik napján ismét küldött a' Görög Vice-Admirális egy tudósítást a' maga Előljárájához: —

„Az ellenséggel történt két öszszecsapásunk után, mellyekben mi ötet vissza vertük, 's a' melyről mi a' mi tudósításunkat e' hónap 13-dikán elküldöttük, tegnap harmadig versben támadá meg benünket a' 22 hajókból álló ellenséges sereg. Az ágyúzás már reggeli ötödfél órakor elkezdődött vala; az ellenség fregátjai, korvettjei 's minden egyéb nagyobbacska hajóji elé állottak ellenünk; ezelnék példájukat követték a' Briggek, Goelettek, és Gallioták. Mint hogy a' mi gyujtó hajójink még nem valának készen, így mi csak 15 Hydrai és' Spécziai hajókkal, mellyek a'

Kapitány Canari vezérlése alatt lévő gyujtó hajóval 's meg egy más hasonlóval éppen ekkor állottak vala elé, szállottunk szembe az ellenséggel. Az ágyúzás mind két részen nagyon heves vala; csatázó lineánk legjobb módon megtartatott, mind addig, míg végezetre a' mi két gyujtó hajójink az ellenség hajóit még az előbbeni két napoknál is sokkal meszszebb kergették. Gondolni lehet, melly nagyon felelevenítette ez a' miénkben a' bátorságot, az ellenséget ellenben, kiváltképpen pedig azon seregeket, mellyek az Asiai partokat ellepték, 's már a' hajókra való üléshez és a' Samosra való kiszálláshoz hozzá készültek, melly nagyon elcsüggesztette, kivált mikor önn' hajós seregeket a' miénk előtt futni szemlélni kéntelenítették. —

„De más, még ennél is nagyobb győzelem várakozott a' Görög hajós seregére. Ma reggel ismét felénk evezni szemlélők az ellenséget kedvező széllel. Mi minden gyujtó hajójinkat azonnal csatához készítettük, mellyek több Hydrai és Spécziai hajókkal kievezvén egy gyujtó hajónk a' Kapitány Chapelli vezérlése alatt már reggeli 4 órakor egy olly első nagyságú ellenséges fregát mellé közelített, melynek mindkét oldalain 16 ágyú néztek kifelé, 's magát ehez a' S. Marinai foknál hozzá akasztotta. Hanem a' kemény szél, melly éppen ezen pillantatban fújt és néhány bárkának segedelme, mellyek az ellenséges fregátot vontató kötelekkel huzták-vonták, még ekkor megmentették ötet a' fenyegető veszedelemtől, melly szerint a' mi gyujtó hajónk csak maga gyuladott meg: de a' melly történet a' mi vitéz Kapitányunknak, Canarinak, csakugyan időt engedett arra, hogy az alatt a' másik gyujtó hajót reggeli 5 órakor ugyan ezen fregátunk oldalához akaszssa 's azt meggyujtván, annak puskaporos magazinuma langot vetett, 's a' fregát mindeztől a' levegőbe felrepült. Ezen fellobba-

más által nem csak a' hajón találtatott matrózok és katonák, hanem sok más Törökök még a' partokon és egyéb halmokon is megölettetek 's valami 15—20 szállító hajók, mellyek a' végre ott állottak, hogy a' partról Samosra fegyveres népet szállítanak által, semmivé tétettek. A' fregátal együtt itt felrepült Törököknek száma 600-ra tétetik.

Reggeli 9 óratájban Kapitány Basikióti is olly közel ment egy Tunisi Brigghez, hogy gyújtó hajóját hozzá akasztotta 's őtet felégette.

Ugyan ezen Kapitány Roselia még ezen délelőtti 11 óratájban egy Korvettének fordult 's egy gyújtó hajót néki bocsátván, azalatt egy Specziai más gyújtó hajó a' Korvettének tulsó oldalát támadta-meg, 's azt felégette. Kapitány Rombotsi ugyan ezen időben egy más fregátnak vitte a' maga gyújtó hajóját: de az ellenségnek kedvezvén a' szél néhány bárkák vontató kötelek által megmentették ezen fregátot, 's a' gyújtó hajó ez szerént csak maga gyúlt-meg, hanem így is elégetett volna egy Brigget, mellyet útjában talált, ha a' Kapitány igen tüzessen éppen csak a' fregát kergetésére nem fordította volna figyelmét, a' mi azonban néki dicséretére szolgál.

Az a' vesztés, mellyet a' Törököknek ezen három hajók' semmivé tévése által okoztunk, valami 2000 emberekre telik.

„A' mi gyújtó hajójink (így rekesztibe szavait a' Görög tengeri vezér) a' mi legjobb fegyvereink a' mi ellenségeink ellen, és mi remélnjük, hogy ezen esztendőben még többször is fogunk győzedelmeskedni, annyival is inkább, hogy matrózaink, hajós legényeink, elég gyakorlottságot és bátorságot kaptak arra, hogy az ellenséghez félelem nélkül közelítsenek. Mennél több gyújtó hajót küldetek tehát ti nekünk, mi annál több győzedelmet remélnünk.“

„A' mi vesztésünk az Ipsarai gyújtó hajón csak két, a' Kapitány Canarién csak egy, 's a' Kapitány Rombocsién is csak egy megöletett emberből állott. Kapitány Tsapelli az ábrázatján égés-sebet kapott.

Nagyon új tudósítások szerént, mellyek Sept. 17-dikén indultak Konstantinápolyból, és rendkívül való alkalmatoságon érkeztek Bécsbe, a' Kapudán-Bassa a' Budruni (Stanko-Cosi) öbölbe vontabe magát hajós seregével, hanem számos Görög hajók ide is elkísérvén őtet, itt a' Török vezér Sept. 10-dikén ismét megütközött veltek, és egy tudósítás szerént, a' melly Sept. 15-kén érkezett Konstantinápolyba, ekkor a' Törökök lettek volna szerencsésék, 's ezen történet után a' Görög hajók úgy körül vétetődttek volna a' Török és Egyiptomi hajós seregek által, hogy csak gyújtó hajóiknak segedelmével reménlhették megmenekedéseket a' melly végre egyszerre 30 illy hajót néki bocsátották az ellenségnek, de egygyik se akaszthatta hozzájuk magát. Ezen hír szerént egész nap tartott a' verekedés, melyben a' Törökök egy Patrona-Beit (Contra-Admiralist), a' Görögög pedig 13 hajót vesztettek, 's azután elfutottak, 's a' Kapudán-Bassa folytában kergette őket. Más hírek szerént ellenben megállapodott Mytilene mellett eleségnek felrakása végett. De megjegyzést érdemel, hogy ezen utóbbi történetekről bizonyosabb tudósításokat kell várnunk.

Azt is írták Sept. 14-dikén Konstantinápolyból, hogy a' Nagyvezér Galib-Bassa letétettétvén Mehmed Selim-Passa tétett helyébe.

Spanyol Ország.

Madridből Sept. 16-kán. A' Király még S. Ildefonsóban tartózkodik. Azon Francia fegyvereseken kívül, a' kik Tarifát

rea rohanással elfoglalták, a Spanyol partörzöklnek és mairózlóknak is megkülömböztető jegyeket adott a Király, kik a Francziáknak ezen munkában segedelmekre voltak. Azon Quesel nevű Franczia Hadnagynek, a ki ezen verekedésben elcsett, a felesége 8000 Reálból álló penziót kapott Spanyol Király Ő Felségétől.

A Financziái Minister jóvallasára megújította az a régi törvény, melly szerént a Spanyolországba bemenő idegenek adót tartoznak fizetni a bemenetelért. — Az Almcirából Aug. 19-dikén indult tudósítások azt jelentik, hogy ezen város ellen újabb próbák tétettek, de most sem lett sikerek.

Az a Kapitány Coll vezérlése alatt lévő Brigantin-hajó, San Pedro, a melly 1821-ben a sárga hideget Barcelonába hozta volt. Sept. 5-dik napján ismét megérkezett oda Havannából; hanem most azonnal elküldötték Minarkába, a Mahoni kikötőhelybe, hogy tartson Contumatiát.

Újabb Tudósítások.

Spanyol Amerika. — Az Ánglus Star, melly az Iturbide Ex-Császár megölettetését minden Aktáknak kihirdetése után is sokáig kétségsbe hozni láttatott, így írta Sept. 18-kán: —

„Eunyiból áll rövid historiája ennek a szemketűnő történetnek, melly abból következtet, hogy a talentumok és célra vezérlő eszközök nem számláltattak jól össze, s melly a bitangolt thronusokra való visszalépésre célzó minden próbatételei között legerőtelenebb vala. Ha a nyugotik partokon és két hónappal hamarabb tette volna a próbát, inkább reménlhetne volna valami sikerét. Már most minckutánna az ő Larájai Xalisco tartományában s név szerént ennek fő városában Guadalaxarában elhullottak, itt az ő reménségének se lehetett többé semmi fundamentoma. A

Meksikói Országölözék az ő plánumai felől tökéletesen tudósítatra lévén, bizonynal fel lehetett tenni, hogy a napkeleti partokon, akár hol száll-ki, meg fog bukni.“

Bécsi Nagy Lotteria.

Császár és Ap. Király Ő Felsége ezen három öszszecsatolt birtokok ugymint: Csehországnak Pilseni kerületében Prasehno-Augezd's a hozzá tartozó kék köves-bánya és huta, továbbá a Vorarbergi kerületben a Bregenczi Cs. K. vidéken fekvő jóság. a melly Haarder kastélynak nevezetik, az ahoz tartozó Mittelweyerbergi Karton-fabrikával együtt, végre Bécsben Gumpendorf nevű külsővárosban a 151-dik szám alatt lévő szép Háza három tulajdonosainak kegyelmesen megengedni méltoztatott, hogy ezen fennt megnevezett birtokokat öszszefoglalva egy Lotteria által kijazodják, melyhez képpent ezeknek kijazását a Bonnet de Bayard Cs. Fi. Privilegiált Nagykereskedő háza a maga felelete alatt Reversalisának betétele mellett, által vette. Ezen most megjelent Lotteria áll 115,000 vonó-czédulakból (los) mellyek között 105,500 feketék vagynak és ezek 10 Bécsi becsü forintokért adattatnak; továbbá 6000 kék és 3500 veres vonó-czédulakból, a melly 9500 utólsók arravalók, hogy mint tizenegygyediket, fellyű adattassanak, azoknak a kik egyszersmind tíz czédulát vesznek.

Azon esetben, hogyha a birtokoknak szerencsés elnyerőjök ezeket magolnak megtartani nem akarnák, ezen esetben a feljebb említett Nagykereskedő-ház Prasehno-Augezdért 125,000; a Mittelweyerburgi jóságért és ábrikáért 75,000; s a Bécsben lévő házáért 50,000 Bécsi becsü forintokat ígér váltságul.

A nyeresek egész száma 5215, mellyekközül 4615 pénzben áll, és az aján-

lott váltáság summák is ide értetvén 555,354 B. b. forintokat teszen. Továbbá lesznek még 600 nyeresék, mellyek ezüst edényekből állanak 's mind együtt 7,350 lóthot nyomnak. Ebből 51,850 B. b. forintokat érők a' 6000a' kék szabad czéduláért, 2000 B. b. forintokat érők pedig 250 ezüst edényekből álló 3,451 lóthot nyomó nyereséssel 3,500 veres jutalom-czéduláknak határozottak. Egy czédula 15-ször nyerhet.

Ezen Lotteria különösen az illy nagy számmal még eddig soha elé nem fordult ezüst nyeresék 's általjában a' maga tulajdonságai által olly módon külömbözteti magát, hogy a' Bonnet de Bayard Nagykereskedő-háza eltökeltette magában, hogy a' sors-vonást a' közelébbi Februáriusnak 5-dik napjára, és így valami négy hónapokra, hirdessék.

Magyar Ország.

Ferdinand Királyi Fő Herceg, Magyar Országnak hadi Fő Kormányozója, folyó hónap 25-kán Budáról Komáromnak, és Érsek-Ujvárnak vette útját, Katona vizsgálat végett.

Fő Tisztelendő Prikkel János Úr, Bodrog-Monostori Sz. Péter Apátura, és az Esztergomi Anya-Káptatannak Custos-Kanonokja, Sz. Benedeken, mint ezen Fő Káptalan Jóságainak Fraefectusa, mejjvizi betegségben, életének 61-dik esztendejében Sept. 2-án meghalt.

Fiuméből Sept. 10-kén. Az itt való Kormányzéknek végképpen leendő elrendeltetése (Organisatio) közel vagyon. A' múlt hónapban ezen Kormányzékhez megérkezett Várady József Úr, a' Kabinéti Titoknok Urnak jeles tehetségű fia, és a' Guberniumnál számfelett való Concipi-

sta ranggal kezdette szolgálatját. — Géczy Péter Úr, ugyan a' Kormány széknél lévő Conceptualis Practicans, szabadsággal Rómába kőszül utazni. — Ellenben Rómából ide érkezett Fereneczy István Úr, Canovának és Thorwaldsennek híres Tanítványa, a' ki 6 esztendőket töltött Rómában a' Képfaragó mester-ségbeli tökéletesedésért, és ugyan ott közvélekedés szerént Magyar-Canova nével tiszteletet meg, és September 7-dikén szeretett Hazájába utazott. — Óhajtanunk kell, hogy Hazánkfiaitól olly kedvesen fogad tassék, mint méltó egy nagy lelkű Nemzethez s' Szép Mesterségeket Hazafiában megbetsülni!

A' Római Ujságok August. 26. említik, hogy ott a' Boldog Ászszony Templomában Sz. Csiczelle képe kitétetett, mellyet mint remek mesteri művet Balassa (talán Balassa) nevű néma Magyar készített. (H. T.)

H i r d e t t e t i k

Hogy Nemes Kraszna Vármegyében lévő Borzási fiscalis Jóság, mellynek közép becsü arra 9521 fr. és 21 xroat tészen conv. pénzben, a' F. K. Thesaurariusnak Augustus' 5d, 828 szám alatt, úgy nem külömben a' Felséges Udvarnak e' folyó esztendőnek Mártzius' 19d. ¹⁰⁶¹⁰/₃₉₃ Szám alatt költ kegyelmes rendelkezésinél fogva, a' jövő 1825 esztendőnek Januarius 12d inscriptió mellett a' többet igézőknek örökös árron el fog adattatni. Azok tehát, a' kik ezen jóságot megvenni szándékoznak, ne terheltesenek öt hónapoknak eltelése alatt, széndékjokat a' F. K. Thesaurariusnak előre írásban könyilatkoztatni, és az említett napon Szebenben megjelenni. N. Szeben Augustusban 1824.